

Jeśmanowicz Leon (Lew)

Data urodzenia: 1914

matematyk, profesor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, członek zwyczajny Towarzystwa Naukowego w Toruniu w l. 1955–1989.

Urodził się w Drui w obwodzie witebskim, w rodzinie urzędnika pocztowego Anatola i Ireny Doroszek. W 1920 r. wraz z rodziną przeniósł się do Wilna. Po śmierci ojca mieszkał kolejno w Łodzi i Grodnie. W 1932 r. ukończył Pierwsze Społeczne Koedukacyjne Gimnazjum Humanistyczne w Grodnie. W l. 1933–1937 studiował matematykę na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. Przez semestr uczęszczał także na zajęcia z rysunku na Wydziale Sztuk Pięknych. Po studiach był stypendystą Funduszu Kultury Narodowej. W 1938 r. powrócił do Wilna i podjął pracę jako młodszy asystent w Katedrze Matematyki, gdzie pod kierunkiem prof. Antoniego Zygmunda przygotował rozprawę doktorską, której obronę przerwał wybuch wojny. W czasie okupacji uczył matematyki, a w l. 1941–1944 uczestniczył w tajnym nauczaniu na kompletach uniwersyteckich. W 1945 r., jako ekspatriant, osiadł z rodziną w Lublinie, gdzie został starszym asystentem na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej (UMCS) i obronił rozprawę doktorską „O jednoznaczności szeregów Schömilcha” pod kierunkiem prof. Juliusza Rudnickiego. W 1946 r. przeniósł się do Torunia i został adiunktem w nowo utworzonej Katedrze Matematyki na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym UMK. W 1949 r. mianowany zastępcą profesora, w 1954 r. – docentem, a w 1964 r. uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego. Pełnił liczne funkcje akademickie: był prodziekanem Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii (1951–1953 i 1965–1969), dziekanem tego wydziału (1953–1955 i 1981–1984), kierownikiem Katedry Matematyki (1965–1969) oraz Zakładu Analizy Matematycznej (1969–1984). W 1965 r. zorganizował w ramach katedry sekcję metod numerycznych oraz ośrodek obliczeniowy. Jego badania naukowe koncentrowały się wokół teorii sumowalności, której poświęcił znaczną część swojej pracy badawczej. Przez wiele lat prowadził seminaria magisterskie z teorii szeregów, które ukończyło ok. 220 magistrantów. Zajmował się również dydaktyką matematyki, szczególnie metodami nauczania geometrii. Opracował skrypty akademickie z algebry i geometrii różniczkowej oraz zbiory zadań z algebry i analizy matematycznej. Wspierał ideę olimpiad matematycznych – w l. 1954–1989 przewodniczył Komitetowi Okręgowej Olimpiady Matematycznej w Toruniu. W 1967 r. zainicjował utworzenie pierwszej w Polsce uniwersyteckiej klasy matematycznej w IV Liceum Ogólnokształcącym w Toruniu. Działal społecznie: był przewodniczącym Związku Nauczycielstwa Polskiego przy UMK (1949–1952), radnym Miejskiej Rady Narodowej w Toruniu (1957–1974), prezesem Toruńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Matematycznego (1957–1959) i członkiem jego Zarządu Głównego. Poza działalnością naukową interesował się sztuką – tworzył karykatury (głównie portrety pracowników UMCS i UMK), pisał wiersze, sztuki teatralne i recenzje. Pozostawił wszechstronny dorobek intelektualny i artystyczny. Jego spuścizna przechowywana jest w Archiwum UMK. Zmarł w Toruniu. Pochowany na Centralnym Cmentarzu Komunalnym przy ul. Grudziądzkiej 192/196.

Literatura:

1. Duda R., *Matematycy XIX i XX wieku związani z Polską*, Wrocław 2012, s. 196–197.

2. Kamiński B., Jeśmanowicz Leon (1914–1989), profesor matematyki, [w:] Toruński słownik biograficzny, t. 2, red. K. Mikulski, Toruń 2000, s. 121–123.
3. *Stanisław Jeśmanowicz (1914–1989) we wspomnieniach współpracowników i przyjaciół*, red. H. Moniakowska, Toruń 2009, ss. 186.

Anna Supruniuk